కథ

జండావందనం

రావినూతల సువర్ణాకన్నన్

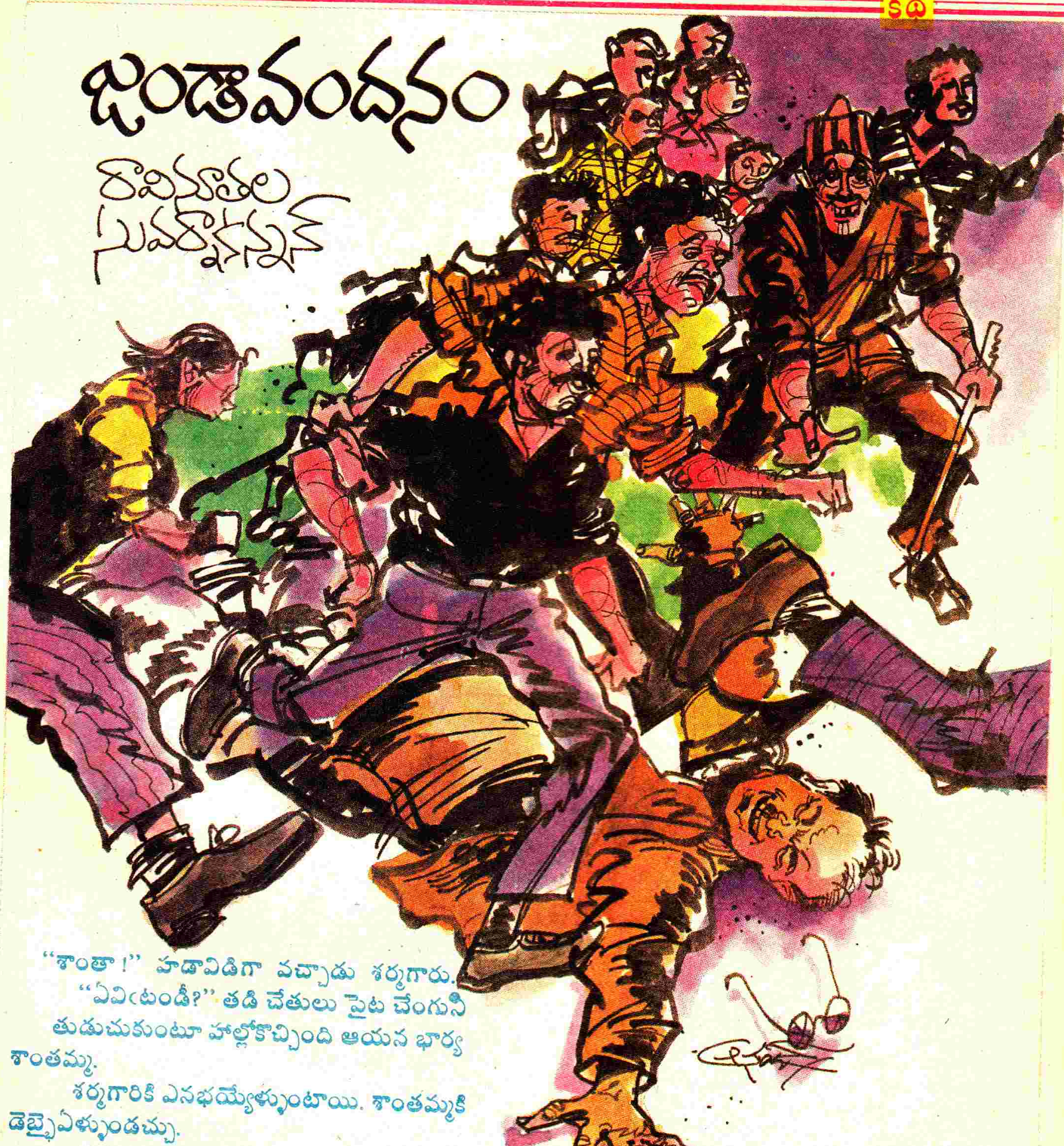

"శాంతా!" హడావిడిగా వచ్చాడు శర్మగారు.

"ఏవిటండీ?" తడి చేతులు పైట చేంగునీ తుడుచుకుంటూ హాల్లోకొచ్చింది ఆయన భార్య శాంతమ్మ.

శర్మగారికి ఎనభయ్యేళ్ళుంటాయి. శాంతమ్మకి డెబ్భైఏళ్ళుండచ్చు.

"ఈ సంగతి విన్నావా?" ఆయాస పడుతూ కూలబడ్డాడు శర్మగారు.

మీరు చెప్పందే .." నవ్వింది శాంతమ్మ.

"రేపు ..."

"[illegible] ఆగస్టు పదిహేను మనకి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన [illegible] ఫ్రీడమ్ ఫైటర్ అయిన ఈ [illegible] ఆహ్వానించారు [illegible]" [illegible] కకుండానే నవ్వుతూ అంది [illegible].

"[illegible]"

"[illegible] చెప్పేంటే" అని లోపలికెళ్ళి [illegible] భర్త కందించిందావిడ.

"[illegible] బ్రహ్మాండమైన మీటింగ్ [illegible] ఎంతోమంది వస్తారట. అంద [illegible] వందనం చెయ్యడం అబ్బ! [illegible] స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం గుర్తొస్తోంది" వుత్సా [illegible] అన్నారు శర్మగారు.

"[illegible] మనవాళ్ళకి ఇంత దేశభక్తి ఒక్కసారిగా వచ్చింది" అంది శాంతమ్మ.

"[illegible] ఆగస్టు పదిహేను అనగానే పొద్దున్నే విను [illegible] వెళ్ళి మొక్కుబడిగా స్వాతంత్ర్యోత్సవంలో పాల్గొని వుసూరు మంటూ ఇంటి దారిపట్టే వాళ్ళే ఎక్కువయ్యారీ మధ్యన. కానీ ఈసారలా కాదు. నేనటుకే పిలించే వస్తున్నాను కదా .. యువకులంతా కలిసి పరిసరాలన్నీ అందంగా తీర్చిదిద్దుతున్నారు. అందరిలో మా వుత్సాహం పెల్లుబికి పోతోంది. ఇన్నాళ్ళికైనా యువత మేలుకుంది" అన్నాడు శర్మగారు.

భర్త మాటలు విన్న శాంతమ్మ కూడా ఆనందించింది.

తర్వాత భర్తకున్న వాటిలో మంచి పంచ, లాల్చి, కండువాలకున్న చిరుగులు కుట్టి, కాస్త సబ్బు పట్టించి వుతికి చెంబిస్త్రీ చేసింది.

శర్మగారు మొహం దివిటీలా వెలిగిపోతోంది. సగం వయసు తగ్గినట్లనిపించింది. ఒకలాంటి గర్వం లాంటి భావం మొహంలో తొంగిచూసి మాయమైంది చివ్వ కాలం.

ఆయనకి గాంధీజీ, నెహ్రూజీల్లాంటి వారితో పాటు జైల్లో గడిపిన రోజులు, మాట్లాడుకున్నమాటలు, సత్యాగ్రహపు రోజులు, లాఠీ దెబ్బలు తింటూ వందేమాతరం అంటూ నినాదాలు చేస్తూ విదేశీ వస్త్రాలని, వస్తువుల్ని అగ్నికి ఆహుతి చెయ్యడం లాంటివన్నీ సినిమా రీళ్ళలా కనిపిస్తున్నాయి. స్వతంత్ర్యం వచ్చినప్పుడు చేసుకున్న వుత్సవాలు, పాడుకున్న భక్తిగీతాలూ చెవుల్లో మారుమ్రోగుతున్నట్టుంది.

"ఏవిఁటి .. స్వాతంత్ర్య పోరాటం రోజుల్లోకెళ్ళి పోయినట్టున్నారు?" అంది శాంతమ్మ చిలిపిగా.

ఆయన నవ్వేశాడు.

శర్మగారు నిజమైన దేశభక్తుడు. దేశం కోసం తన సర్వస్వం పోగొట్టుకున్నాడు. చివరికి ఒక్కగానొక్క కొడుకుని ఆర్మీలో చేర్చి, ఓ యుద్ధంలో అతనుపోతే తన దుఃఖాన్ని కడుపులో దాచుకుని —

"శాంత ! ఎందుకే ఏడుస్తావ్ ! మనవాడు జన్మభూమి కోసం అసువులు బాసాడు. అది మాత్రం ఎంత మందికి దక్కుతుందే" అంటూ ఏడుస్తున్న భార్యనోదార్చాడు.

ఆయనకి స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం తప్ప మరే పండుగా లేదు. ఫ్రీడమ్ ఫైటర్‌కిచ్చే పెన్షనుగానీ, సౌకర్యాలుగానీ ఆయనకి అందనేలేదు. అతని బంధువులు ప్రయత్నిస్తే —

"ఆయన స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో పాల్గొన్నట్టు రుజువులూ, సాక్ష్యాలూ తెమ్మ"న్నారు అధికారులు. దేశం కోసం చేసిన త్యాగానికి ప్రతిఫలం అపేక్షించడం పాపమని అనుకున్న శర్మగారు ఆధారాలన్నీ ఉన్నా పై వారికి దాఖలు చెయ్యనీ లేదు.

స్వాతంత్ర్యం రాకముందు బ్రిటీష్ వాళ్ళ కింద ఒంగి ఒంగి దణ్ణాలు పెట్టిన వాళ్ళూ, ఆ కాలంలో జేబులు కొట్టి జైలుకు వెళ్ళిన వాళ్ళు కూడా పైరవీలు చేసి, లంచాలు పెట్టి దొంగసర్టిఫికెట్లుతో ఒక్కసారిగా దేశభక్తులు అయిపోయారు. పొలాలు, స్థలాలు మిగతా సౌకర్యాలూ సంపాదించుకుని హాయిగా బతికేస్తున్నారు. రైళ్ళలో ఏ.సి.క్లాసుల్లో చక్కర్లు కొడ్తున్నారు. శర్మగారు మాత్రం వంతులు ఉద్యోగపు పెన్షన్ డబ్బుతో, తాతలనాటి చిన్న పెంకుటింట్లో ఎలాగో కాలక్షేపం చేస్తున్నాడు.

> ## మావల్ల కాదు !
>
> "సార్ ! మా అబ్బాయి నిన్నటి నుండి కనబడటం లేదు !" ఫిర్యాదు చేశాడు రామారావ్.
>
> "ఎమ్మే ఛుంటాయి?" అడిగాడు ఎస్.ఐ.
>
> "అరు."
>
> "నడవగలడా?"
>
> "బాగా !"
>
> "పరిగెత్తగలడా?"
>
> "ఇంకా బాగా !"
>
> "అయితే చాలా దూరం పోయుంటాడు - మావల్ల కాదు !" తాపీగా చెప్పాడు.
>
> సాయిబాబు [లక్ష్మీపురం]

* * *

ఆ రాత్రి ఆయనకి నిద్ర పట్టలేదు.

భారంగా తెల్లారింది.

క్షణాల మీద స్నానపానాలు ముగించుకుని —

"శాంత ! నా బట్టలు తీసుకురా" అన్నాడు.

ఆమె తెచ్చింది.

శిథిలావస్థలో వున్న వాటిని భర్తకిస్తుంటే ఆమె కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి.

ఆయన నవ్వేశాడు చాలా తేలిగ్గా.

"పిచ్చిదానా! ఈ స్వాతంత్ర్య దినోత్సవపు ఆనంద సమయంలో నా బట్టలెవరు చూస్తారే" అంటూ అవి తీసుకుని అవతలికెళ్ళిపోయాడు. తల మీదున్న నాలుగు వెంట్రుకల్ని చేత్తోనే సవరించుకున్నాడు. చాలా రోజుల తర్వాత అద్దం చూసుకున్నాడు.

"పెళ్ళికొడుకులా వున్నారు" ముసిముసిగా అంది శాంతమ్మ. చిన్న పిల్లాడిలా సిగ్గుపడ్డాడాయన.

తర్వాత ఇంటి ముందు పాతిన కర్ర మీద జండా ఎగరేశారు భార్యాభర్తలు కలిసి. చెప్పులు తొడుక్కుని —

"ఇకనేనొస్తాను శాంత !" అన్నాడు శర్మగారు.

"జాగ్రత్త ఆ జనాన్ని దేశభక్తుల్ని చూసి మైమరిచిపోయి ఇంటికి రావడం ఆలస్యం చేసేరు?" అంది శాంతమ్మ నవ్వుతూ.

"నిజమే. ఆ వాతావరణాన్ని చూస్తే నాకు ఒళ్ళు తెలియదు. శాంత ! అయినా సాధ్యమైనంత తొందరగా వచ్చేస్తాన్లే" ఆయన నవ్వుతూ అన్నాడు.

ఆయన కాళ్ళు గాంధీభవన్ కేసి నడిచాయి. మరీ అంత దగ్గరేమీ కాకపోయినా ఆయన నడిచే వెళ్ళాడు. ఎక్సర్‌సైజ్ కోసమని కాదు రిక్షాకి డబ్బులు లేక.

గాంధీభవన్ ఇంకా ఫర్లాంగ్ దూరం వుందనగానే దారికిరువైపులా పోలీసులు బారులు తీరి వున్నారు.

"ఆహా ! ఎంత వైభవం!" అనుకున్నాడు.

ఎలాగో భవనం దగ్గరికి చేరుకున్నాడు.

అంతటా జనం! కిటకిటలాడేట్టున్న జనం !

"అబ్బ ! ఎన్నాళ్ళికి మన దేశ ప్రజ స్వాతంత్ర్యపు విలువల్ని గుర్తించింది" అని మురిసిపోతూ లోపలికెళ్ళపోయాడు.

"ఏయ్ ! ఎక్కడికి !" కర్కశంగా అడిగాడు గేటు దగ్గరున్న కానిస్టేబుల్.

అతనడిగిన తీరుకి విస్తుపోయాడు శర్మగారు.

"ఎక్కడికేవిఁటయ్యా? జండా వందనానికే" అన్నాడు అమాయకంగా.

"ఇన్‌విటేషన్ వుందా?" కొట్టినట్టే అన్నాడతను.

"ఇన్‌విటేషనా?" బిత్తరపోయాడు శర్మగారు.

"అవును. అదుంటేనే లోపలికి పంపేది"

"అది కాదయ్యా! నేను ఫ్రీడమ్ ఫైటర్‌నయ్యా గాంధీజీ, నెహ్రూజీలతో పాటు జైల్లో గడిపాను కూడా" అన్నాడు వాళ్ళకర్థమయ్యేలా చెప్పాలన్నట్టు.

"ఏవిఁటి. తమరు గాంధీగారితో పాటు జైల్లో వున్నారా?" అంటూ పెద్దగా నవ్వాడా కానిస్టేబుల్. అదేదో జోక్ అన్నట్టు అక్కడున్న కొందరు కూడా నవ్వారు.

ఆయన మొహం చిన్నబోయింది.

ఇంతలో ఆయన్నెరుగున్న ఒకతను కనిపించి ఆయన్ని లోనికి వదలమని చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు "పో!" అన్నారు పోలీసులు.

శర్మగారు బతుకుజీవుడా అన్నట్టు లోపలికెళ్ళాడు.

బ్రహ్మాండమైన వేదిక. దాని మీద ఖరీదైన కుర్చీలు, స్టేజీ ముందు ఓ చక్కని కర్ర రంగు కాయితాలు చుట్టి వుంది. అక్కడంతా ముగ్గులతో అలంకరించారు.

అదంతా చూసి శర్మగారి కడుపు నిండిపోయింది. కార్యకర్తలు, పోలీసులు అటు ఇటు తిరుగుతున్నారు హడావిడిగా. జనం ఇసక వేస్తే రాలనంతగా వచ్చారు.

ఆ జనంలోంచి లోపలికెళ్ళడానికాయన చాలా అవస్థలు పడ్డాడు. అయినా ఆయన బాధ పళ్ళేదు. సరికదా ఇన్నాళ్ళికి మన వాళ్ళకి దేశభక్తి పెరిగింది అనుకుని ఆనందపడిపోయాడు.

హఠాత్తుగా కలకలం ఎక్కువయింది. జనం అరుపులు, కేకలు, తొక్కిసలాటలు. జేజేలు. అంతా అయోమయంగా వుందాయనకి.

ఈ తొక్కిసలాటకి ఆయన వృద్ధాప్యం తట్టుకోలేకపోతోంది. దేశభక్తి కాస్త శక్తినందిస్తోంది.

రానురాను తొక్కిసలాట పెరుగుతోంది.

"స్వతంత్ర భారత్‌కీ జై" అనే నినాదాల కోసం ఆయన చెవులు రిక్కించి మరీ వేచి వున్నాయి.

మరి కాస్సేపటికి మరింత జనప్రవాహం వెల్లువలా వచ్చిపడింది. నినాదాలు కూడా వినిపించాయి. అయితే అవి శర్మగారాశించిన నినాదాలు కాదు. "డ్రీమ్‌స్టార్ కల్పన", "బ్యూటీ క్వీన్ కల్పన వర్ధిల్లాలి" లాంటి నినాదాలతో ఆ పరిసరాలు ప్రతిధ్వనిస్తున్నాయి.

శర్మగారికేం అర్థంకాలేదు. అర్థం అయ్యేసరికి జనప్రవాహం నెట్టేసిందాయన్ని. పై చూపే గానీ కింద

చూపులు లేని జనం ఆయన్ని తొక్కుకుంటూ పరిగెడుతున్నారు.

కింద పడిపోయిన ఆయన లేవడానికి ప్రయత్నిస్తుంటే —

"ఈ ముసలాడికి సినిమా తారకావాల్సొచ్చింది" అంటూ లాఠీతో నాలుగు దెబ్బలు కొట్టాడో రక్షక భటుడు.

శర్మగారి తల తిరిగి పోయింది. చెవుల్లో హోరు మొదలయింది.

"లే!" అంటూ మరో ఇద్దరు పోలీసులు తమ ప్రతాపం లాఠీల ద్వారా ఆయన మీద చూపించి ఎవరో పిలవడంతో అటు పరిగెత్తారు.

అందాల తార కల్పన దర్శనం ఎక్కడ అవదో అన్న కంగారులో వున్న జనం కింద ఓ ప్రాణి పడున్నాడనన్నా గమనించకుండా ఆ ప్రాణి మీంచే పరుగులు తీస్తున్నారు.

"జేజేలు, పరుగులు, లాఠీ దెబ్బలు!" స్పృహపోతున్న శర్మగారి చెవుల్లో ప్రతిధ్వనిస్తున్నాయి.

అందాల తార కల్పన నాలుగు మాటలు మాట్లాడాలి. ఆ తర్వాతే జండా ఎగరెయ్యాలి" అంటూ జనం అరిచారు. ఇంకా నినాదాలు చేశారు. పోలీసులు అందిన వారిని విచక్షణా రహితంగా కొడుతున్నారు. అయినా అరుస్తూనే వున్నారు జనం.

ఈ హంగామా, ఈ జనం నిజంగా స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ సందర్భంగా వచ్చిన వాళ్ళు కాదనీ ప్రఖ్యాత సినీతార జండా ఎగరేస్తోంటే చూడాలని విరగబడిన వేలం వెర్రిజనమనీ తెలియని శర్మగారు ఒకలాంటి మైకంలో పడిపోయాడు.

ఆయనకి నినాదాలు వినిపిస్తున్నాయి. జనాల అరుపులు, పరుగులు, పోలీసుల లాఠీ దెబ్బలు అన్నీ కనిపిస్తూనే వున్నాయి. అయితే అవి ఆయనకి మరోలా కనిపిస్తున్నాయి. వినిపిస్తున్నాయి.

ఎన్నో కాళ్ళకింద నలిగిపోయిన వృద్ధుడి ముక్కు, నోటిలోంచి రక్తం చిమ్మింది. అది గమనించినా గమనించనట్టు సినీతార దర్శనం ఎక్కడ మిస్సయిపోతామో అన్నట్టు జనం పరుగులు తీస్తున్నారు.

శర్మగారిలోని శక్తి పూర్తిగా అంతరించి పోయింది. ప్రస్తుత పరిస్థితులాయనకి తెలియడంలేదు. ఆయనకి తెలిసిందల్లా ఏవో నినాదాలు, జేజేలు, లాఠీ దెబ్బలు లాంటివేవో జరుగుతున్నాయి. అవన్నీ స్వాతంత్ర్యం రాకముందు బ్రిటిష్ వాళ్ళ కిరాతకాలుగా భావిస్తున్నాడు. తన పవిత్ర భారతదేశంలో పుట్టిన వాడెవరూ ఇంత రాక్షసంగా ప్రవర్తిస్తాడని ఆయనకి వూహామాత్రంగానైనా తోచలేదు.

అందుకే అతనిలోని జీవుడు కాయాన్ని విడిచిపోవాలని ఆరాటపడుతున్నా అతి ప్రయాసగా ఓపిక తెచ్చుకుని చివరిసారిగా అన్నాడు.

"వందేమాతరం! వందేమాతరం! వందే ..." మూడవసారి పూర్తికాకుండానే అతని ప్రాణం పంజరం విడిచి ఎగిరిన చిలుకలా దిగంతాలకు ఎగిరిపోయింది.

వయ్యారంగా లేచిన తార జాతీయ జండా ఎగరేసింది. అరుపులు, ఈలలు, జేజేలూ రకరకాల శబ్దాలు ఆ పరిసరాన్ని అదిరేలాచేశాయి.

జాతీయ జండాకెదురుగావున్న బాపూజీ విగ్రహం జరిగిందంతా నిస్సహాయంగా చూస్తున్నట్టుండిపోయింది.

జనం జేజేలు కొడుతూనే వున్నారు. ●

షూటింగ్ బ్రేక్‌లో ఓ తార తనకు కాబోయే భర్తను ప్రక్కనున్న మరో తారకు పరిచయం చేసింది. రహస్యంగా 'ఎల్లా వున్నాడు?' అని అడిగింది.

"అబ్బాయి బాగానే వున్నాడు. కాని ఆ పళ్లు బయట పెట్టి నవ్వితేనే చూడలేం" అందామె అతగాడి పారల్లాంటి పళ్లు చూసి.

"ఓస్- దానికేంలే! పెళ్లయ్యాక యిక నవ్వేదెప్పుడులే" అనేసింది ఆ తార.

శ్రీమాన్ జీ

వేలిముద్రలు - గుండె జబ్బులు

ప్రతి వ్యక్తి వేలిముద్రలకు కొన్ని ప్రత్యేక లక్షణాలుంటాయి. ఇంకోరకంగా చెప్పాలంటే ఏ ఇద్దరి వ్యక్తుల వేలిముద్రలు అన్నివిధాలా ఒకేమాదిరిగా ఉండవు.

అందుకనే వేలిముద్రలకు చాలా ప్రాముఖ్యం ఉంది. వీటికి అనేక రంగాలలో ఉపయోగం ఉంది. వేలిముద్రలను అధ్యయనం చేసే శాస్త్రాన్ని 'డాక్టయిలోగ్రఫి' అంటారు.

నిరక్షరాస్యులై సంతకం చెయ్యటం చేతకాని వారి వేలిముద్రలను సంతకానికి బదులుగా న్యాయబద్ధంగా ఆమోదిస్తారు.

సంతకం చేయగలిగిన వారు కూడా రిజిస్ట్రారు ఆఫీసులో క్రయ విక్రయ దస్తావేజుల మీద, కొన్ని ఇతర ముఖ్య పత్రాలమీద సంతకంతో పాటు వేలిముద్ర కూడా వేయవలసి ఉంటుంది.

నేర పరిశోధనలో నిందితుల వేలిముద్రల ఆధారంగా న్యాయస్థానంలో నేరస్తులను నిర్ధారిస్తారు.

ఇక హస్త సాముద్రికంలో వేలిముద్రల పరిశీలన కూడా ఒక భాగంగా ఉంటుంది. వేలిముద్రల ప్రత్యేక లక్షణాలను బట్టి వ్యక్తి గుణగణాలను, భోగభాగ్యాలను చెబుతారు అయితే నమ్మకం ఉన్న వారు నమ్ముతారు.

ఇవన్నీ ఇలా ఉండగా వేలిముద్రల తీరుకు, గుండె జబ్బులు వచ్చే అవకాశాలకు సంబంధం ఉందని ఇటీవల డాక్టర్లు చెబుతున్నారు. మొదట ఇటువంటి పరిశోధనలు మనదేశంలోను, తరవాత హవాయ్‌లోను జరిగాయి. వీటి ఫలితంగా వేలిముద్రలలో వలయాలు ఎక్కువగా ఉన్న వారిలో గుండెపోటు కేసులు ఎక్కువ సామాన్యంగా ఉండే ప్రవృత్తి కనిపించింది.

ఇటీవల డాక్టర్ డేవిడ్ బార్కర్, డాక్టర్ కైత్ గాడ్‌ఫ్రె, వారి సహచరులు ఈ పరిశోధనలను ఇంకా విస్తృత పరిధిలో కొనసాగించి తమ ఫలితాలను బ్రిటిష్ మెడికల్ జర్నల్‌లో ప్రచురించారు. వేలిముద్రలలో గుండ్రని వలయాలున్న వారికి రక్తపీడనం [బ్లడ్‌ప్రెషర్- బి.పి.] ఎక్కువగా ఉండే అవకాశం ఉందని, వేలిముద్రలలో వంపులు, ముడులు [లూప్] ఉన్న వారికి అంత ప్రమాదం లేదని వారు కనుగొన్నారు.

ఎడమచేతి వేళ్లలో వలయాలు ఉన్నవారి కన్నా కుడిచేతి వేళ్లలో వలయాలున్న వారికి అధిక రక్తపీడన ప్రమాదం ఎక్కువని తెలిసింది.

అంతేకాకుండా చేతులు సన్నగా, పొడవుగా ఉండటం కూడా అధిక రక్తపీడనానికి [హైపర్‌టెన్షన్]కి ఒక సూచనగా వీరు పేర్కొన్నారు. అధిక రక్తపీడనం గుండె జబ్బులకు, పక్షవాతానికి దారితీసే ప్రమాదం ఉంది.

వ్యక్తి చేతివేళ్లల వలయాలున్న వేళ్ల సంఖ్య ఎక్కువైన కొద్దీ రక్తపీడనం ఎక్కువగా ఉండే ప్రవృత్తి ఎక్కువవుతుంది.

అయితే ఈ రెండింటి మధ్య కనిపించే సంబంధం ఎటువంటిదో, అది ఎలా పని చేస్తుందో ఇంకా తెలియదు.

- ఆర్.